

Centar za zastupanje
građanskih interesa

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Fondacija Centar za zastupanje građanskih interesa (CPI)

Ćemaluša 7/I
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: 033 259 595
Fax: 033 259 597
E-mail: info@cpi.ba
www.cpi.ba

“Fondacija CPI je prepoznata kao jedina organizacija civilnog društva u BiH koja je za svoj fokus izabrala javne finansije, tj. probleme transparentnosti trošenja javnog novca i odgovornosti vlasti za način na koji se javni novac troši. ”

Sažetak

Fondacija Centar za zastupanje građanskih interesa (CPI) je nevladina, neprofitna organizacija koju je 2009. godine osnovao Fond otvoreno društvo BiH. Od svog osnivanja bavimo se prikupljanjem, obradom, analizom i objavljivanjem podataka od interesa za građane, te njihovom promocijom aktivno podržavamo izgradnju civilnog društva kroz zagovaranje transparentnosti budžetskog procesa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Prva smo i jedina organizacija civilnog društva u BiH koja je u svoj fokus stavila pitanja fiskalne transparentnosti.

Vizija Fondacije CPI je Bosna i Hercegovina kao društvo informiranih, aktivnih građana sa transparentnim i odgovornim javnim sektorom.

Misija naše fondacije jest prikupljanje podataka o javnoj potrošnji koji nam omogućavaju da na stručno utemeljen, podacima verificiran i metodološki ispravan način damo nepristrasno i nezavisno mišljenje o tokovima javnog novca u našoj zemlji.

Smatramo da građani BiH imaju pravo znati kako se troše njihova budžetska sredstva. Kad je riječ o praćenju javne potrošnje, ovo se posebno odnosi na predizborni i postizborni period. Podaci o budžetskoj potrošnji bi trebali biti dostupni građanima u svakom momentu, kako bi se mogli informisati o tome kako vlade na svim nivoima troše njihov novac, da bi se donosiocima odluka pokazalo da civilno društvo i građani vrše kontrolu budžetskog procesa, te da moraju biti odgovorni za svoje postupke.

CPI je u svom dosadašnjem radu ostvario niz postignuća kao što je provođenje istraživanja otvorenosti budžeta - Open Budget Index (OBI) po metodologiji IBP-a (International Budget Partnership), istražujući otvorenost 8 ključnih budžetskih dokumenata za državni, entitetski, Distrikt Brčko i kantonalni nivo vlasti. Uradili smo 28 brošura o metodologiji, rezultatima OBS, kao i zagovaranju za unaprijeđenje budžetskog procesa, od kojih je 14 namjenjeno ministarstvima finansija, a 14 nevladinim organizacijama u svim dijelovima BiH, zavisno iz kog kantona ili entiteta dolaze. Odgovarajuće brošure smo nakon februarskih protesta podijelili i plenumima u Tuzli, Mostaru i Zenici.

Pored toga, CPI je formirao jedinstvenu bazu podataka o budžetskoj potrošnji za državni, entitetski i kantonalni nivo vlasti u BiH. Prikupljeni i analizirani podaci su poslužili kao osnova da po prvi put u BiH građanima na razumljiv i vizuelno prilagođen način, putem naše web stranice, predstavimo javnu potrošnju po funkcionalnoj klasifikaciji, kao i da se ukaže na šta se konkretno troši poreski novac putem Poreskog kalkulatora. U cilju dopiranja do što većeg broja ljudi koristili smo i infografike i digitalne displeje kao što je "Brojač javne potrošnje" koji je postavljen u najprometnijoj sarajevskoj ulici.

Fondacija CPI je za jedan od svojih fokusa odabrala rad sa lokalnim zajednicama kroz niz aktivnosti kao što je organiziranje javnih rasprava o lokalnim budžetima u 30 općina širom BiH, kao i rad na jačanju građanske participacije.

U saradnji s Transparency International Bosne i Hercegovine nastavili smo sa aktivnostima na zagovaranju potpisivanja i pristupanja Bosne i Hercegovine Partnerstvu za otvorenu vlast (Open Government Partnership).

Sudjelovali smo na evropskom Open Government Partnership samitu koji je održan u Dublinu. Na samitu su na naš poziv prvi put sudjelovali i predstavnici bh. vlasti, tačnije Ministarstva vanjskih poslova BiH. S njima je dogovorena daljnja saradnja na pristupanju Bosne i Hercegovine Partnerstvu za otvorenu vlast.

Sudjelovali smo na Global Internet Forumu koji se održao u Stockholmu.

U saradnji s drugim organizacijama civilnog društva, uspješno smo pokrenuli portal poplave.ba.

Sudjelovali smo na treningu koji je u Washingtonu pripremila i održala organizacija International Budget Partnership, s kojom implementiramo Open Budget Survey (OBS). Upoznali smo se sa izmjenama postojeće metodologije OBS.

Sudjelovali smo na Personal Democracy Forumu koji se održao u Varšavi.

U 2014. uspješno smo pokrenuli Centar 72 u Općini Zenica, a prvi zahtjevi, problemi i primjedbe građana su počele pristizati omah po pokretanju portala, a vlasti Općine Zenica pokazale su spremnost da odgovore i riješe navedene probleme građana.

Izašli smo sa saopćenjem za javnost i odgovarajućom infografikom u kojoj smo ukazali na visinu doprinosa koje u BiH plaćaju zaposleni. Saopćenje su objavili svi značajniji portalni, pa je tako npr. objava na portalu Klix podijeljena su na društvenim mrežama 2000 puta.

Fondacija CPI je prepoznata kao jedina organizacija civilnog društva u BiH koja je za svoj fokus izabrala javne finansije, tj. probleme transparentnosti trošenja javnog novca i odgovornosti vlasti za način na koji se javni novac troši. Kao takva je u septembru 2014. godine formirala Mrežu za budžetsku odgovornost (MBO). Mreža obuhvaća predstavnike medija, organizacija civilnog društva, vlasti i akademske zajednice i ima za cilj postizanje efikasnijeg praćenja načina na koji se troši javni novac, te ostvariti snažniji utjecaj na javne politike u oblasti javnih finansija u BiH. Tokom 2014. MBO je identificirala neke od ključnih problema u oblasti javnih finansija u našoj državi i odabrala 3 problema na koja će se fokusirati zagovaračke aktivnosti: Potrebu uvođenja budžeta za građane kako obaveznog budžetskog dokumenta u budžetskom ciklusu u dva entiteta i Distriktu Brčko; poboljšanje sprovodenja Uredbe o pravilima za učešće zainteresirane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata od strane Ministarstva finansija FBiH; Uvođenje konkretnih mjera i sankcija po negativnim revizorskim izvještajima, a posebno u slučaju ponovljenih negativnih nalaza i nepostupanja po revizorskim preporukama.

Brojne aktivnosti koje smo realizirali u 2014. godini bile su istovremeno promotivne, edukativne, informativne i zagovaračke, a imale su za cilj da osnaže građansko učešće u procesu donošenja odluka na svim nivoima vlasti i veću odgovornost vlasti za potrošnju javnog novca.

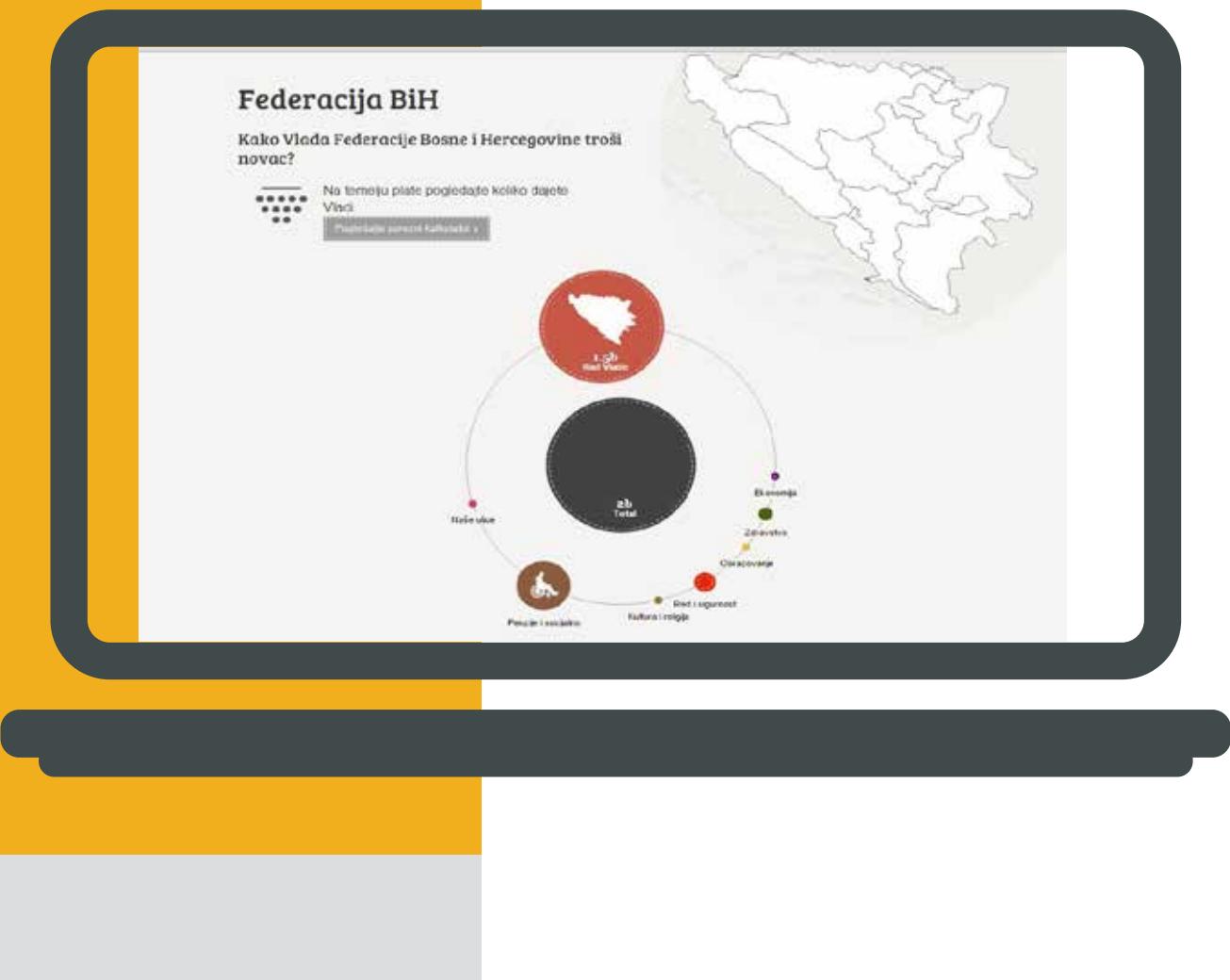
Bužetska transparentnost

Od samog svog osnivanja Fondacija CPI je kao jedan od svojih prioriteta identificirala **formiranje jedinstvene baze podataka o budžetskoj potrošnji**. Prvo se pristupilo formiranju baze podataka za državni, entitetski i kantonalni nivo kao i za Brčko Distrikt za period od 2005. do 2012.godine, a kasnije se baza podataka proširila prikupljanjem budžetskih podataka za 142 općine i vanbudžetskih podataka za period od dvije godine (2011. i 2012.). CPI nastavlja svoje aktivnosti unošenjem budžetskih i vanbudžetskih podataka za sve nivoe vlasti i za 2013.godinu. Inicijalna faza je uključivala, ne samo pribavljanje budžetskih podataka već i njihovo kodiranje, čišćenje i unošenje, osiguravajući tako da su budžetski podaci dobro struktuirani i kompjuterski čitljivi. CPI je, dakle, jedina organizacija koja djeluje na području BiH koja na jednom mjestu građanima omogućuje pristup budžetskim i vanbužetskim podacima na različitim razinama vlasti: državnom, entitetskom, nivou distrikta, te kantonalnom i općinskom.

U nastojanju da se svi javni podaci kojima raspolaže država, javne institucije, ustanove i javna preduzeća učine javnim i slobodnim za korištenje civilnom društvu, novinarima, pojedincima i poduzetnicima, CPI je kreirao web stranicu www.budzeti.ba. Javnost je prepoznala značaj platforme koja na jednom mjestu nudi sve BiH budžete, pa je stranicu u prva dva dana posjetilo preko 20.000 ljudi. Zahvaljujući višegodišnjem radu Fondacije CPI, prvi put bh. građanima je na razumljiv i vizuelno prilagođen način predstavljena javna potrošnja po funkcionalnoj klasifikaciji za 30 općina/opština u Bosni i Hercegovini.

U okviru postojeće baze podataka budžetske potrošnje, od ukupno 143 općine u BiH, prikupili smo i unijeli izvršenja prihoda i rashoda 140 općinskih budžeta za 2011. i 2012. Prikupili smo i unijeli izvještaje o izvršenju budžeta za 2012. godini za 10 kantona, oba entiteta, Brčko Distrikt i za državni nivo BiH, te smo time dobili vremenski niz budžetskih podataka za centralni nivo vlasti za period od 2005. do 2012.godine.

Prikupili smo Izvještaje o izvršenju budžeta za 135 općina, od ukupno 143 općine u BiH, za 2013.godinu i ovi podaci su uneseni u bazu u tekućem periodu. Potrebno je napomenuti da ovi podatci za 2013. godinu nisu bili objavljeni na stranici www.cpi.ba i da su tokom ove godine bili dostupni samo u našoj bazi podataka.

U 2014. godini započeli smo aktivnosti na unaprijeđenju postojećeg software-a koji koristimo za unos i održavanje baze podataka. Unaprijeđenjem software-a dobićemo mogućnost da podatke prenesemo u bilo koji format, te na taj način bazu učinimo efikasnijom, dostupnijom i otvorenijom za korištenje.

U procesu obrade budžetske baze podataka koristio se softver Magic 7.0, verzija napravljena 12.6.1996. godine. Ova verzija softvera radi isključivo na 32-bitnoj platformi i instalirana je na računarima sa Windows XP operativnim sistemom. S obzirom da je Microsoft prestao sa podrškom za Windows XP 8. aprila 2014. i s obzirom da 32-bitni operativni sistem ne podržava u potpunosti moderne računare, bili smo primorani

da koristimo noviju verziju spomenutog softvera, te kupimo licence za njegovo korištenje.

S obzirom da se softver u svakom slučaju morao mijenjati, ovo je bila prilika i da se izvrši konverzija baze u neki standardni oblik, koji će biti više kompatibilan i fleksibilniji za prezentaciju podataka na webu i drugim platformama, što do sada nije bio slučaj.

Licence su kupljene i počeli smo u ovoj godini sa konverzijom baze, te reinstaliranja softvera za unos podataka i operativnog sistema Windows 7. Očekujemo da će sve aktivnosti biti završene početkom 2015. godine.

Također, tokom ove godine građani su, putem **Poreskog kalkulatora**, dobili na uvid informacije koliko i na šta se konkretno troši novac koji oni i njihovi poslodavci mjesечно izdvajaju iz dohotka. Učeći od britanske organizacije Open Knowledge Foundation, svjetskog lidera u vizuelnom predstavljanju podataka iz sfere javnih finansija, CPI je uspio dostići svjetske standarde u svom sektoru.

VIJESTI

SPORT

CRNA HRONIKA

EKONOMIJA

OPUŠTENO

IT/AUTOSVIJET

INTERVJU

POGLEDI

FOKUS

2.650.000 eura za mala i srednja preduzeća

Okončana talačka kriza na Kipru: Predao se otmičar aviona

Tužilaštvo E na saslušan dužnosnike agencija

PRETHODNI ČLANAK

SLJEDEĆI ČLANAK

VIJESTI > BIH

19.12.2014. | PIŠE: FENA

Cenić: Ako na vlast dođu reciklirani kadrovi, nade nema

U organizaciji Centra za zastupanje građanskih interesa (CPI), u Resursnom centru u Bugojnu organizirana je tribina o temi "Prikupljanje i potrošnja javnog novca".

Prepoznavajući problem rada na terenu - rada sa lokalnim zajednicama - CPI Fondacija je širom BiH organizirala događaje za građane pod radnim nazivom „**Budžetski roadshow**“ (**Budžetski laboratorij profesorice Cenić**). Ova aktivnost je poduzeta sa ciljem da građani kroz razgovor i posredno, putem medija koji su o ovome izvještavali, saznaju ono što im je najvažnije iz područja javnih finansija. Fondaciji CPI je to bila prilika da testira svoje stavove u diskusiji sa građanima i da sazna šta građane najviše muči kao i konkretne slučajevi i anomalije u upravljanju javnim finansijama, te da na taj način identificira glavne probleme u ovom sektoru. Ove debate su iskorištene i za popularizaciju strateških programa, načela otvorene vlasti, kao i dobrog upravljanja javnim preduzećima.

Unutar nastojanja da se fokusira na rješavanje konkretnih problema lokalnih zajednica, naša organizacija je pokrenula projekt Centar 72, koji predstavlja informacioni sistem putem kojeg građani mogu prijaviti probleme lokalne zajednice kao što su pokvareno ulično svjetlo, rupe na putu i sl. Novost ovog pristupa leži u činjenici da se prijavljivanje ovakvih problema vrši putem web

portala ili Android aplikacije, koji prijavljeni problem automatski usmjeravaju nadležnoj službi/ instituciji/ organu unutar Grada/općine. Glavna promjena koju ovaj projekat unosi jest poboljšanje kvaliteta života u lokalnim zajednicama, te tamo gdje je za reakciju na određenu prijavu bilo potrebno 3 ili 4 nivoa birokratije, mnogo vremena i na kraju neizvjesnost da li će zahtjev doći na pravu adresu, sada je samo potreban pristup internetu, 3 radna dana i jedna osoba koja će adresirati problem u pravom smjeru. Ono zbog čega je ovaj CPI projekat posebno značajan jest to što on predstavlja prvi korak u BiH ka postepenom uvođenju eVlade, odnosno radi se o prvoj e-government aplikaciji u BiH. **Centar 72** se prvo implementirao u Općini Ilijadža u saradnji sa lokalnim vlastima/uredom načelnika općine.

Centar72 se uspješno implementira u općini Zenica. Od 14. aprila 2014. godine, kada je web portal zvanično počeo sa radom, pa do kraja ovog izvještajnog perioda građani su postavili 103 pitanja (u prosjeku oko 25 pitanja mjesечно). Od navedenog broja 56 upita je riješeno, ili 54%. Na 35 pitanja građani su dobili odgovore, odnosno uputstva kome i kako da se obrate, jer Općina Zenica nije nadležna

za njihovo rješavanje (34%). Na 10 pitanja Općina nije mogla dati odgovor/rješenje u okviru 72 sata, jer se radilo o problemima koji se moraju dugoročno rješavati (10%). Na dan pisanja ovog izvještaja 2 pitanja su nalaze u proceduri (2%).

Dakle, kada je u pitanju Općina Zenica može se reći da je posredstvom portala ostvarena uspješna saradnja između lokalnih vlasti i građana, jer su na 88% pitanja građani dobili pravovremen odgovor. Gore navedeni indikatori ukazuju na dobru promociju i činjenicu da su članovi lokalne zajednice usvojili Centar 72 kao koristan alat. Broj riješenih problema je jasno najvrijedniji indikator. Njime su predstavljeni rezultati i učinkovitost svih aktivnosti Centra 72. Ovaj indikator ukazuje da su vlasti spremne za saradnju i stvaranje boljeg okruženja za građane opštine Zenica.

Istovremeno, može se reći da je ostvarena dobra saradnja između CPI-ovog moderatora portala i općinskog administratora. Što se tiče aktivnosti našeg moderatora u proteklom periodu, one su se odnosile na slijedeće:

- ▶ Praćenje pristiglih pitanja/zahtijeva od strane građana.
- ▶ Ta pitanja su se potom lektorisala u razumnoj mjeri, na način da se očigledne gramatičke greške isprave. Također, vodilo se računa da se na web stranici centar72.ba ne prikazuju imena fizičkih i pravnih subjekata.
- ▶ Pitanja sa pripadajućim parametrima (broj, datum, naslov, kategorija, sadržaj) su se arhivirala u posebnu tabelu i proslijeđivala kontakt osobi/općinskom administratoru u Općini.
- ▶ Odgovori na proslijeđene zahtijeve koji su se dobijali iz Općine su arhivirani u spomenutu tabelu, te potom postavljeni na web stranicu.
- ▶ O svakoj izvršenoj akciji se obavještavao i građanin koji je postavio pitanje.
- ▶ U slučajevima kada je pitanje bilo nejasno ili "neadekvatno", kontaktiran je građanin koji je postavio pitanje/zahtjev, kako bi se pitanje eventualno preformulisalo ili dobili dodatni podaci o problemu.
- ▶ U slučajevima kada je odgovor bio nepotpun ili neadekvatan, od Općine se tražilo da pruži više informacija, odn. konkretniji odgovor.

Napominjemo da smo u vrijeme majskih poplava zamolili građane opštine Zenica da pitanja za Centar72, u toku narednih mjesec dana, postavljaju isključivo ako su vezana za probleme koji su nastali kao posljedica poplava.

Indeks otvorenosti budžeta (OBI) - predstavlja istraživanje budžetskog procesa po metodologiji International Budget Partnership-a (IBP), organizacije koja mjeri, rangira i objavljuje rang listu zemalja po kriteriju otvorenosti budžetskih procesa. Posljednje rangiranje koje je IBP objavio je bilo u januaru 2013. godine. Riječ je o uporednom i redovitom mjerenu budžetske transparentnosti i odgovornosti koje u saradnji sa organizacijom IBP sprovode ekspertne organizacije i predstavnici civilnog društva u stotinu zemalja svijeta, a u BiH ga sprovodi Fondacija CPI. U 2013. godini po prvi put je sprovedeno istraživanje otvorenosti budžetskog procesa (Open Budget Survey) za svih 14 razina vlasti u BiH. Metodologija OBS-a podrazumijeva ispunjavanje upitnika od 125 pitanja u 5 poglavlja, na osnovu kojeg se putem Indeksa otvorenosti budžeta (Open Budget Index) određena zemlja rangira na ljestvici od 1 do 100. Također, važno je naglasiti da je analizirano osam ključnih dokumenata unutar budžetskog procesa, a to su: Dokument okvirnog budžeta, Prijedlog budžeta sa pratećom dokumentacijom, Usvojeni budžet, Građanski budžet, itd. Ova analiza nam je omogućila da vlastima, civilnom sektoru i građanima prezentiramo šta treba biti korigirano u tim procesima i koji su prioriteti.

Prema ovom istraživanju BiH je postigla 50 od mogućih 100 bodova, što je stavlja iza njenih susjeda – Hrvatske i Slovenije. Kao što je istaknuto, ovo Istraživanje je sprovedeno i na nižim nivoima vlasti gdje se došlo do sljedećih rezultata: Bosansko-podrinjski kanton 45 bodova, Sarajevski kanton 42 boda, Hercegovačko-neretvanski kanton i Distrikt Brčko 41 bod, Federacija BiH 40 bodova, Tuzlanski kanton i Zeničko-dobojski kanton 39 bodova, Republika Srpska 36 bodova, Kanton 10 35 bodova, Posavski kanton 34 boda, Unsko-Sanski kanton 27 bodova, Srednjbosanski kanton 26 bodova i Zapadnohercegovački kanton 21 bod.

Naše aktivnosti u 2014. godini bile su usmjerenе na prezentaciju rezultata OBI 2013. sa ciljem povećanja nivoa budžetske transparentnosti i efikasnosti i efektivnosti u upravljanju javnim finansijama u Bosni i Hercegovini, te osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva kako bi mogle uzeti aktivnu ulogu u budžetskom procesu.

S tim ciljem napisano i objavljeno 14 brošura namijenjenih vlastima u BiH, sa direktnim preporukama za poboljšanje budžetskog procesa na svakom pojedinom nivou vlasti u BiH (nivo Institucija BiH, dva entiteta i 10 kantona). U brošurama je detaljno analiziran budžetski proces, kao i sadržaj najznačajnijih budžetskih dokumenta, te su na osnovu prikupljenih nalaza date direktnе preporuke za poboljšanje budžetskog procesa za svaku pojedinu razinu vlasti u BiH. Svrha pomenute brošure je da olakša vlastima na svim nivoima u BiH da lakše identificiraju i prevaziđu nedostatke u budžetskom procesu.

Također, na osnovu istraživanja o otvorenosti budžeta (Open Budget Survey - OBS), napisano je i objavljeno 14 brošura namijenjenih organizacijama civilnog društva i javnosti, sa analizom budžetskih dokumenata i budžetskog procesa za svaku pojedinu razinu vlasti u BiH (nivo Institucija BiH, dva entiteta i 10 kantona). Navedene brošure prije svega imale su za cilj da pomognu organizacijama civilnog društva, istraživačima i javnosti da lakše razumiju sadržaj budžetskih dokumenata i sam budžetski proces, da identificiraju prilike za uključivanje javnosti u budžetski proces, te pojašnjavaju na koji način organizacije civilnog društva mogu analizirati kompleksne budžetske dokumente, i koristiti ih u svrhu istraživanja ili podrške određenim zagovaračkim inicijativama.

Dostavljeno je preko 1000 brošura (namijenjenih različitim nivoima vlastima u BiH, ali i nevladinim organizacijama i javnosti) organizacijama civilnog društva na teritoriju cijele BiH. Brošure su dostavljene organizacijama: "Vesta" - Tuzla, "Proni" - Brčko, "Puls" - Oraše, "Centar za istraživanja i studije - GEA" - Banja Luka, "Centar za edukaciju mladih" - Travnik, "Agencija za lokalne razvojne inicijative - ALDI" - Goražde, "Link" - Mostar, "Centar za građansku suradnju" - Livno, "Unija studenata Univerziteta u Zenici" - Zenica, "ABC" – Bihać itd.

Uspostavljana je mreža organizacija civilnog društva koja ima za cilj vršenje monitoringa javnih finansijskih budžetskog procesa, kako u regiji u kojoj djeluju pojedine članice mreže, tako i na nivo cijele BiH. Neke od organizacija članica mreže su: "Vesta" - Tuzla, "Abrašević" - Mostar, "Proni" - Brčko, "ABC" - Bihać, "MDP inicijative" - Dobojski Breg, "GEA" - Banja Luka, CIPP – Zvornik.

U novembru, na press konferenciji u Sarajevu, medijima i javnosti prezentirani su rezultati OBS istraživanja i brošure, ta glavni nalazi i preporuke za poboljšanje budžetskog procesa na svim nivoima vlasti u BiH.

Na osnovu metodologije Open Budget Survey-a pristupilo se novom ciklusu istraživanja otvorenosti budžeta i prikupljanju najznačajnijih dokumenata u budžetskom procesu Bosne i Hercegovine za 2014. godinu. U prvoj fazi radilo se na prikupljanju i analiziranju podataka koji se odnose na državni nivo vlasti, te je shodno tome prikupljeno svih šest već pomenutih relevantnih budžetskih dokumenata i započet proces ispunjavanje upitnika koji se sastoji od 133 pitanja. Nakon toga prisustvilo se procesu revidiranja ovog upitnika za državni nivo vlasti za OBI 2015.

Fondacija CPI kao partner u realizaciji projekata

Otvorene javne nabavke

Fondacija CPI je tokom 2014. godine, kao partner, učestvovala u realizaciji 2,5- godišnjeg projekta „Otvorene javne nabavke“ (od 19.12.2013. do 18.06. 2016) . Nositelj projekta je Centar za istraživačko novinarstvo, a pored nas partner je i „Analitika“

Osnovni cilj projekta Otvorene javne nabavke je da se doprinese borbi protiv korupcije kroz jačanje procesa javnih nabavki u BiH aktivnim učešćem privatnog i sektora civilnog društva.

Ono što je glavna domena učešća CPI Fondacije u projektu je edukacija i jačanje kapaciteta nevladinih organizacija u BiH po pitanju procesa javnih nabavki, kao i monitoringa istih. Projektom je predviđeno okupljanje 11 organizacija civilnog društva iz cijele BiH (pored CPI-ja) u Partnerstvo za javne nabavke koje bi pored prolaska kroz edukativni ciklus radionica, tj. Akademiju za javne nabavke, radilo na monitoringu procesa javnih nabavki u sredinama i sektorima u ko-

jima djeluju. Na osnovu datog praćenja javnih nabavki, organizacije učesnice u projektu će napraviti 50 priča/ članaka na temu javnih nabavki koje će biti promovirane na redizajniranoj stranici CPI-a www.gdjejelova.ba, kao i putem partnerskih medija i organizacija.

Do septembra 2014. godine, uslijed organizacionih poteškoća i odlaska dotadašnjeg Project Managera Damira Mehmedbašića, veoma malo predviđenih aktivnosti je bilo i realizovano, te je tek nakon ovog perioda stvarno započela implementacija projektnih aktivnosti.

Ono što jestе realizovano do septembra 2014. godine je priprema upitnika za nevladine organizacije, koji je imao svrhu da utvrdi dosadašnja iskustva organizacija u sektoru javnih nabavki. Također, obavljeni su preliminarni razgovori za 4-5 organizacija, potencijalnih članica Partnerstva, međutim finalni dogovor o saradnji na projektu nije bio postignut.

Aktivnosti koje su implementirane od septembra do decembra 2014. godine uključuju sljedeće:

- ▶ Formiranje Partnerstva za javne nabavke – potpisivanje Sporazuma o saradnji na projektu sa 12 nevladinih organizacija u BiH (projektom je bilo predviđeno 11 organizacija);
- ▶ Provedeno je istraživanje o dosadašnjim iskustvima odabranih organizacija u oblasti javnih nabavki kako bi se osiguralo da program obuke reflektira stvarne potrebe organizacija kada se radi o mogućnosti vršenja monitoringa javnih nabavki u područjima u kojima djeluju organizacije;
- ▶ Povezali smo se sa akterima drugih projekata na temu javnih nabavki kako bi se postigao bolji efekat projektnih aktivnosti;
- ▶ Realizovana je Akademija za javne nabavke u decembru 2014. godine, koja je obuhvala 5 dana treninga i radionica za nevladine organizacije, što je implementirano u saradnji sa servisnim EU projektom «Jačanje sistema javnih nabavki u BiH».

U implementaciji SEE SEP četverogodišnjeg projekta učestvuje 18 nevladinih organizacija iz zemalja Jugoistočne Europe (Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Srbija, Hrvatska, Crna Gora) i Europske unije. Projekat finansijski podržava Europska komisija sa budžetom od 1 milion eura (80% ukupnog budžeta). Projekat traje 2+2 godine, a počeo je sa radom krajem 2012.godine.

Glavni cilj projekta je postići dijalog zasnovan na činjenicama sa ključnim donosiocima odluka s ciljem utjecanja na politike i prakse za održivi energetski sistem u Jugoistočnoj Europi, koji bi trebao biti usaglašen sa ključnim EU politikama i direktivama.

Energetski model, koji je nastao kao rezultat projekta, za cilj ima smanjenje emisija za 80% u 2050. godini u odnosu na 1990. godinu. Korištenje modela namijenjeno je tehničkom i akademskom osoblju, donosiocima odluka, nezavisnim ekspertima, nevladnim organizacijama kao i građanima različite starosne dobi.

Svaka zemlja koja je članica EU ima obavezu da ispunjava cilj. S obzirom da je BiH potencijalni kandidat za članstvo, naglasak treba staviti na planiranje energetskog sistema kao i usklađivanje strategija i akcionalih planova sa EU Mapom puta. Ovim ciljevima se želi spriječiti porast globalne temperature za 2°Celzijusa u odnosu na predindustrijske nivoje, što bi za rezultat imalo katastrofalne posljedice u vidu poplava i suša koje nažalost već imamo za primjer.

U toku 2014. godine ostvareni su sljedeći rezultati:

- 1 Prikupljeni su podaci o proizvodnji, potrošnji goriva i emisijama za 2010. godinu i izvršeni proračuni i napravljene trajektorije i prepostavke za 2050. godinu za sektore potrošnje energije (zgradarstvo – domaćinstva i javni sektor, transport, industrija – cement, čelik, aluminij i ostala industrija) i sektor proizvodnje energije (termoelektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, uvoz nafte, plina, itd.)
- 2 Svi podaci su predstavljeni na tehničkim konsultacijama za svaki sektor, u zgradi EU Delegacije u Sarajevu. Pozvane su sve relevantne institucije iz spomenutih sektora iz BiH sa kojima se raspravljao o prikupljenim podacima kao i o prepostavkama za 2050.godinu. Tehničke konsultacije za sektor cementa održane su 24.02.2014. godine, sektor aluminija 26.02.2014. godine, sektor zgradarstva 28.02.2014. godine, sektor transporta 03.03.2014. godine, čelika 05.03.2014. godine i sektor proizvodnje energije 20.11.2014. godine.

Odnosi sa javnošću

Komunikacija Fondacije CPI je višeslojna i odvija se na više nivoa sa različitim javnostima: sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, partnerskim organizacijama civilnog društva, donatorima, medijima i konačno sa najširom javnošću, svim građanima i građankama Bosne i Hercegovine.

Sa predstavnicima vlasti Fondacija CPI komunicira kroz direktnе sastanke, kroz njihovo učešće na konferencijama, okruglim stolovima i radu neformalnih mreža koje je Fondacija formira. Uspješna saradnja ostvarena je sa svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Sa donatorima se održava redovna komunikacija putem sastanaka i periodičnih izvještaja.

Sa partnerskim organizacijama civilnog društva ostvaruje se saradnja u sklopu formalnih i neformalnih mreža i koalicija.

Komunikacija sa medijima se odvija putem slanja saopštenja za javnost, organiziranjem konferencija za medije, pozivima na konferencije, okrugle stolove i druga događanja koje Fondacija organizira. Osim toga mediji i sami pokazuju interes za rad Fondacije CPI, što se ogleda u zahtjevima za davanjem izjava ili komentara na dnevno aktuelne teme koje su u vezi sa projektima Fondacije. Česti su pozivi za gostovanja predstavnika Fondacije u televizijskim informativnim ili tematskim emisijama, telefonski intervjuji za radio stanice ili odgovori na novinarske upite putem e-maila.

Aktivnosti Fondacije CPI redovno su pratili javni RTV servisi, FTV, BHT, TVSA, BH Radio1, a dobra saradnja je ostvarena i sa privatnim TV kućama NTV Hayat, FACE TV, TV Pink i drugim. Redovno je bilo i pojavljivanje u dnevnoj štampi, Oslobođenju, Dnevnom avazu, Nezavisnim novinama, kao i na važnijim internetskim portalima poput www.klix.ba, www.radiosarajevo.ba i mnogim drugim. Kao veoma dobra i značajna ističe se saradnja sa Federalnom novinskom agencijom FENA.

Fondacija CPI se najširoj javnosti predstavlja putem štampanih i elektronskih medija kao prenosilaca poruke, kao i putem internetske stranice www.cpi.ba. Na internetskoj stranici se nalaze vijesti, informacije o projektima, analize i istraživanja, brošure i konačno, najveća Baza podataka javne potrošnje u Bosni i Hercegovini, jedinstvena po svom sadržaju i obimu koji obuhvata podatke o izvršenju budžeta na državnom, entitetskim, kantonalnim nivoima vlasti i nivou distrikta u periodu od 2005. do 2013. godine, a za nivo općina za period od 2011. do 2013. godine.

Fondacija CPI je otvorila i novi facebook profil, na kojem se objavljuju saopštenja Fondacije, medijske objave i fotografije sa događanja.

Kao poseban vid komunikacije potrebno je pomenuti i brojač budžetske potrošnje, svojevrstan zaštitni znak Fondacije koji konstantno pobuđuje pažnju medija, građanki i građana. Ima istovremeno edukativnu i informativnu ulogu i često je polazni osnov za medijske upite i pozive.

FONDACIJA CPI U MEDIJIMA 2014. GODINE

U 2014. godini, izdano je 11 saopštenja i održane su 2 konferencije za medije na kojima su predstavljene brošure koje je proizvela Fondacija CPI. U cijelini posmatrano, odziv medija i objavljivanje informacija i poruka koje je Fondacija upućivala javnosti u 2014. godini bio je veoma dobar. Broj objava u medijima

zavisio je od mnoštva faktora, ali i uz sva ograničenja, Fondacija CPI izborila se za svoje mjesto u medijskom prostoru sa oko 100 objava saopštenja, izjava, intervjuja, gostovanja u štampanim, elektronskim medijima i na internetu.

The screenshot shows a mobile application interface for reporting problems to the city. At the top, there's a logo for 'Centar za zastupanje građanskih interesa' (CPI) and a green circular icon with '72' and the text 'Surađujem s mojim gradom'. Below this, there are two main sections: 'KAKO PRIJAVITI PROBLEM U GRADU???' (How to report a problem to the city???) and 'POSLJEDNJI PRIJAVLJENI PROBLEMI (810)' (Recent reports (810)).

In the 'KAKO PRIJAVITI PROBLEM U GRADU???' section, there's a red button labeled 'PRIJAVITE PROBLEM SVOM GRADU!' (Report a problem to your city!). Below it, there's a pencil icon and the text 'POPUNITE KRATKI FORMULAR' (Fill out the short form).

In the 'POSLJEDNJI PRIJAVLJENI PROBLEMI (810)' section, there are two boxes: one orange box labeled 'U proceduri' (In process) with a lightbulb icon, and one purple box labeled 'U proceduri' (In process) with a megaphone icon. The orange box contains the text 'KVAR NA JAVNOJ RASVJETI - SEJMENSKA BR.5' and 'JAVNA RASVJETA'. The purple box contains the text 'POKLOPCI ŠAHTOVA NA BULEVARU' and 'OSTALI ZRIJEĆI'.

O nama

Centar za zastupanje građanskih interesa – Fondacija CPI je nevladina, neprofitna organizacija koja prikupljanjem, analizom i objavljuvanjem podataka od interesa za građane, te njihovom promocijom, aktivno podržava izgradnju civilnog društva. Fondacija CPI nastoji omogućiti da javni i verificirani podaci važni za građane Bosne i Hercegovine budu lako dostupni, u kontekstu i na način koji je razumljiv i onima koji se profesionalno ne bave javnom administracijom i javnim finansijama

www.cpi.ba

Adresa: Ćemaluša 7/l, Sarajevo,
Tel: 033 259 595
Fax: 033 259 597
E-mail: info@cpi.ba
Web: www.cpi.ba

Centar za zastupanje
građanskih interesa